

Dôvodová správa

k informácii o postupe financovania infraštruktúry KSK zo zdrojov EIB v roku 2007

Pre oblasť financovania modernizácie a obnovy infraštruktúry vo vlastníctve Košického samosprávneho kraja bolo na rokovaní Zastupiteľstva KSK dňa 28.8.2006 prijaté Uznesenie č. 134/2006. Týmto uznesením boli schválené podmienky poskytnutia úveru na obnovu infraštruktúry KSK Európskou investičnou bankou (ďalej len „EIB“). Projekt financovania infraštruktúry KSK v období 2007 – 2009 (ďalej len „Projekt EIB“) je zostavený v širšom kontexte viac zdrojového financovania. Dôvodom je splnenie základnej podmienky poskytnutia úveru EIB, ktorou je účasť ďalších zdrojov na financovaní projektu a to minimálne v objeme požadovaných úverových zdrojov (zásada 1:1). Na základe toho celkový Projekt EIB obsahuje okrem úveru EIB aj podiel vlastných zdrojov z rozpočtu KSK a ďalších inovatívnych foriem financovania, napríklad forma využívania partnerstiev verejného a finančného sektoru (ďalej len „PPP“) a zdroje EÚ. Rozpočtový náklad takto zostaveného komplexného Projektu EIB predstavuje výšku 3,072 mld. Sk, **z toho úver EIB je v hodnote 1,400 mld. Sk.** Investície sú rozložené na tri roky realizácie. **V predkladanom materiály hodnotíme ich realizáciu za obdobie roka 2007.**

Ďalším zámerom tohto materiálu je informovať Zastupiteľstvo KSK o pokračovaní prípravy ako aj samotnej realizácie procesu obnovy infraštruktúry v rámci Projektu EIB v nasledujúcom období, t.j. v období 2008 – 2009, s cieľom zabezpečiť dodržanie celkového termínu ukončenia projektu, ktorý je stanovený na december 2009. **Tento základný zámer je potrebné zabezpečiť zároveň s rešpektovaním ostatných dôležitých parametrov úverovej zmluvy uzavretej medzi KSK a EIB.**

1. Harmonogram postupu príprava realizácie Projektu EIB

a) Príprava a výber zámerov Projektu EIB

Proces výberu zámerov pre jednotlivé oblasti prebiehal v rámci prípravy materiálu na schválenie Zastupiteľstvu KSK dňa 28.8.2006. Tieto projektové zámery boli následne odsúhlasené v úverovej zmluve a začlenené do týchto skupín (v tis. SK):

	Úverové zdroje	Vlastné zdroje	Spolu
▪ Dopravná infraštruktúra	1 110 000	1 104 549	2 214 549
v tom: cesty	800 000	1 067 049	1 867 049
technológia	90 000	-	90 000
obnova sídiel *	30 000	37 500	67 500
rezerva (zvýš. RN)	190 000	-	190 000
▪ Školská infraštruktúra	100 000	404 078	504 078
▪ Rekonštr. kult. a hist. budov	100 000	162 888	262 888
▪ Rezerva	90 000	-	90 000
C e l k o v ý náklad projektu	1 400 000	1 671 515	3 071 515

*Poznámka: čerpanie úverových zdrojov plánovaných na obnovu sídiel SC KSK bude v priebehu roka 2008 prehodnotené v súlade s koncepciou SC KSK.

1. Dopravná infraštruktúra

1.1 Financovanie dopravnej infraštruktúry z vlastných zdrojov, resp. formou PPP

Súčasťou Projektu EIB, ako je uvedené vyššie, sú aj akcie financované z vlastných zdrojov KSK, resp. formou partnerstiev verejného a súkromného sektora (ďalej len PPP). Tieto nie sú zahrnuté do dlhovej služby KSK v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, vrátane ich doplnení. Opravy ciest formou PPP boli akceptované ako inovatívne formy financovania aj v Projekte EIB. V tomto zmysle bol prijatý zámer financovania stavebných úprav ciest formou PPP odsúhlasený Zastupiteľstvom KSK Uznesením č. 242/2007 dňa 16.4. 2007. Informácia o realizácii stavebných úprav ciest bola následne predložená na rokovanie Zastupiteľstva KSK dňa 29.10.2007. (Uznesenie č. 331/2007).

Úpravy ciest vykonávané touto formou boli realizované aj pred hodnoteným obdobím t.j. v rokoch 2005 a 2006. Celkové objemy opráv a rekonštrukcií na cestách II. a III. triedy realizované touto formou, vrátane roka 2007 predstavujú:

Obdobie	Dĺžka v km	Hodnota realizovaných prác v mil. Sk s DPH
rok 2005	192	664
rok 2006	42,6	126
rok 2007	91,2	304
C e l k o m:	325,8	1 094

Z pohľadu dosiahnutej efektívnosti uvedeného spôsobu financovania je možné konštatovať, že financovanie stavebných úprav ciest formou PPP je drahšie v porovnaní s úverovými zdrojmi približne o 1,5 % . Výhodou tohto spôsobu financovania sú však nižšie náklady na údržbu takto zrealizovaných opráv, a to vplyvom záruk, ktoré jednotliví zhotovitelia ponúkajú na celé obdobie trvania záväzku (5 – 10 rokov). V rámci nich sú realizované vzniknuté vady a potrebné opravy na cestách na ťarchu vlastných nákladov zhotoviteľa.

1.2 Financovanie dopravnej infraštruktúry z úveru EIB

Po schválení zámeru Zastupiteľstvom KSK a po následnej úprave rozpočtu, ktorou boli vyčlenené finančné prostriedky na projektovú prípravu stavieb, bola ešte v roku 2006 zahájená projektová príprava tých stavieb plánovaných na rok 2007, ku ktorým zatiaľ nebola vypracovaná stavebno- technická dokumentácia. Zároveň bola dokončená investičná príprava náročných stavieb, ktorá v čase prípravy Projektu EIB už prebiehala, ale na ich samotnú realizáciu chýbali finančné zdroje v kapitálovom rozpočte KSK.

Na realizáciu jednotlivých krokov k naplneniu Projektu EIB bol prijatý Akčný plán na rok 2007, kde boli vymedzené úlohy, termíny, ako aj zodpovednosť za plnenie jednotlivých úloh.

Harmonogram hlavných úloh prípravy a realizácie jednotlivých akcií bol v nadväznosti na Akčný plán úloh na rok 2007 nasledovný:

- **verejné obstarávanie na výber zhotoviteľov projektovej dokumentácie stavieb Projektu EIB** - procesy obstarávania PD prebiehali v mesiacoch 9-11/2006
- **proces tvorby a pripomienkovania vypracovaných projektov a inžinierska činnosť** - prebiehal kontinuálne v mesiacoch 9/2006 - 2/2007. Počas tvorby projektovej dokumentácie bolo nevyhnutné prihliadať na krátky časový úsek na jej prípravu. Na realizáciu v roku 2007 boli zaradené najmä stavebné úpravy ciest s vybudovaním zastávok, rekonštrukciou priepustu a odvodu ako aj rekonštrukcie mostných objektov v Slanci a Prakovciach. Projektová dokumentácia a inžinierska činnosť sanácie zosuvov ciest v Trebejove a Kostofanoch nad Hornádom bola zabezpečovaná už v priebehu roku 2005 a 2006.
- **proces prípravy a realizácie verejného obstarávania na výber dodávateľa strojov a zariadení** – dodávka strojov 10 cestných sypačov v objeme 55 mil. Sk bola uskutočnená v auguste 2007.
- **proces prípravy a realizácie verejného obstarávania na výber zhotoviteľa jednotlivých stavieb Projektu EIB** - podpis zmluvy o dielo (ďalej len „ZOD“) prebiehal v mesiaci jún až júl 2007
- **realizácia stavieb Projektu EIB** – dokončenie všetkých stavieb podľa ZOD bolo 31.10.2007. V prílohe č. 1a uvádzame súhrnný prehľad jednotlivých stavieb zo zdrojov EIB roku 2007. V prílohe č.1b uvádzame prehľad stavieb PPP (dokončované priebežne do 30.11.2007). V tabuľkách sú uvedení zmluvní zhotovitelia stavieb, popisy stavieb v členení podľa územných obvodov Správy ciest KSK, ako aj zmluvné náklady stavieb.
- **proces prípravy a realizácie stavebných úprav ciest formou PPP** - po schválení zámeru Zastupiteľstvom KSK bolo SC KSK zabezpečené verejné obstarávanie na

výber zhotoviteľa stavebných úprav ciest a ich samotná realizácia v mesiacoch október až november.

1.3 Prínosy Projektu EIB v oblasti dopravnej infraštruktúry :

- V odvetví dopravy už teraz možno konštatovať vysoký synergický efekt použitia viac zdrojového financovania obnovy infraštruktúry. V roku 2007 bolo celkovo obnovených **144,67 km** ciest a mostný objekt v Slanci zo zdrojov EIB a PPP a 5,85 km z bežného rozpočtu SC KSK. Sanáciami zosuvov boli cesty zabezpečené a ďalej nehrozí ich zosuv na obydľia. Od roku 2006 bolo vďaka investíciám do dopravnej infraštruktúry zrenovovaných 212 km ciest. V percentuálnom podiele to znamená že z celkového počtu vozoviek 1953 km vo vlastníctve KSK je **k dnešnému dňu po doterajších finančných intervenciách takmer 21,6 % povrchov vozoviek vo „veľmi dobrom stave“ (422,5 km)** . Zároveň bolo snahou, aby úseky zrealizované jednotlivými zdrojmi tvorili ucelenú cestnú sieť vo veľmi dobrom stave.
- Nadštandardné obdobie záruk (najmä u PPP projektov) zabezpečuje aj do budúcnosti starostlivosť o vozovky a znižuje prevádzkové náklady plánované na údržbu a opravy ciest v jednotlivých rokoch z rozpočtu KSK.
- Investície do strojného vybavenia Správy ciest KSK zabezpečia zlepšenie technického štandardu údržby vozoviek. Spolu s ďalšími technológiami za takmer 35 mil. SK, z celkového objemu 90 mil. SK prispievajú do roku 2009 k zlepšeniu úrovne vybavenia SC KSK.

Pri procese prípravy a realizácie akcií v odvetví dopravy sú mnohé riziká . Väčšina z nich boli predvídané už pri príprave projektu, avšak niektoré nepredvídateľné si vyžadovali flexibilné riešenie.

Išlo najmä o nasledovné riziká:

- **problémy s majetkoprávnym vysporiadaním**- nesúhlas súčasných vlastníkov okolitých pozemkov s technickým riešením stavby. V niektorých prípadoch to znamenalo dočasné pozastavenie ďalšieho procesu prípravy a realizácie stavby a jej presun na neskoršie obdobie. Zväčša však bolo technické riešenie prehodnotené tak, aby boli minimalizované zábery nových pozemkov.
- **prekročenie rozpočtu stavieb po vypracovaní projektovej dokumentácie** v porovnaní s nákladmi stavieb odhadovanými a zapracovanými v prílohe ANNEX 2 úverovej zmluvy. Tento fakt bol spôsobený mnohými okolnosťami, avšak najčastejšie bol spôsobený tým, že pôvodne navrhované technické riešenie po posúdení projektantom v plnej miere neriešilo problémy na komunikácii a zámer si vyžadoval komplexnejšie riešenie a teda aj vyššie finančné nároky.
- **prekročenie rozpočtu stavieb v procese verejnej súťaže oproti rozpočtovým nákladom z projektovej dokumentácie**. Príčinou tejto skutočnosti bol zrejme fakt, že vypracovanie PD prebiehalo v 3. štvrtroku 2006 (v rozpočtoch boli použité ceny stavebných materiálov v 1. polroku 2006), pričom ponuky boli predkladané v mesiaci máj 2007. Tento jav bol v priebehu prípravy stavieb na rok 2008 eliminovaný skutočnosťou, že pri vypracovaní PD projektanti vychádzali z cien stavebných výrobkov v 3. štvrtroku 2007 s výhľadovou indexáciou na rok 2008.
- **zmena rozsahu prác počas realizácie stavby**- tento jav je častým sprievodným javom najmä u zložitejších stavieb, kedy dochádza napr. k neočakávaným

priesakom spodných vôd, alebo k styku s vedením, ktorého trasa bola zakreslená mimo cestné teleso, ale po vytýčení zasahovala do stavby. Tieto problémy boli riešené na mieste s projektantmi a nevyžadovali si zvýšené nároky na rozpočty stavieb.

2. Príprava a realizácia akcií pre odvetvie školstva

V odvetví školstva je plánovaná rekonštrukcia štyroch vybraných škôl a školských zariadení. Začatie stavieb bolo plánované v roku 2007. Postup výstavby je individuálny a stav realizácie jednotlivých stavieb je ku koncu roka 2007 nasledovný:

2.1 SOU Ostrovskeho Košice – rekonštrukcia telocvične

Základné údaje o stavbe: RN podľa proj. Dokumentácie: 32 500 tis. Sk
Termíny realizácie: 04/2008 – 12/2009
Spôsob financovania: úver EIB, rozpočet KSK

Dňa 4. 12. 2007 bolo vydané stavebné povolenie v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. Vydanie stavebného povolenia prechádzalo vyriešením vlastníckych vzťahov k parcele č. 510/376, čo spomalilo proces začatia výstavby.

2.2. SOU Poľnohospodárske, Pribeník – modernizácia výchovno-vzdelávacieho zariadenia

Základné údaje o stavbe: RN podľa výsledkov súťaže: 24 542 tis. Sk
Termíny realizácie: 09/2007 – 12/2008
Spôsob financovania: úver EIB

Celkový objem prestavaných nákladov v roku 2007 činí 8 813 tis. Sk. Počas realizácie prác bolo zistené, že stropné konštrukcie sú staticky narušené a z toho dôvodu nie je možné zrealizovať projektantom navrhované stavebné riešenie. Na základe týchto skutočností bolo nutné požiadať projektanta o opätovné posúdenie statiky krovu a stropu, čo môže spomaliť tempo výstavby a vyvolať prípadné zvýšenie rozpočtových nákladov stavby. Problém rieši odbor školstva KSK.

2.3 Hotelová akadémia Košice –Výmena okien a zateplenie objektu

Základné údaje o stavbe: RN podľa výsledkov súťaže: 7 109 tis. Sk
Termíny realizácie: 09/2007-11/2007
Spôsob financovania: úver EIB

Stavba bola realizovaná v plánovanom termíne a v súčasnosti je ukončená. Dňa 27.11.2007 bola prevzatá od dodávateľa a odovzdaná do užívania Hotelovej akadémie.

2.4 Gymnázium P. Horova Michalovce – Prístavba telocvične

Základné údaje o stavbe: Celkový náklad stavby: 44 703 tis. Sk
Termíny realizácie: 03/2006-06/2008
Spôsob financovania: rozpočet KSK úver EIB

Stavba je v súčasnosti rozostavaná a do plánovaného termínu ukončenia 06/2008 nepredpokladáme žiadne významné zmeny v technickom opise. Ku koncu roka 2007 bol na stavbe prefinancovaný objem úverový zdrojov EIB vo výške 13 837 tis. Sk. Ide o cca 55 % schváleného objemu. Plánovaný termín ukončenia stavby nie je ohrozený.

3. Príprava a realizácia rekonštrukcie historických budov

3.1 Rekonštrukcia historickej budovy Východoslovenského múzea v Košiciach

Základné údaje o stavbe:	Celkový náklad stavby :	290 000 tis. Sk
	Termíny realizácie:	04/2008 – 12/2009
	Spôsob financovania:	úver EIB
		rozpočet KSK
		iné zdroje

Pre plánovanú rekonštrukciu je vydané a od 18.6.2007 právoplatné stavebné povolenie. V rámci prvej etapy realizácie je schválený objem prostriedkov financovania z úverových zdrojov EIB vo výške 50 000 tis. Sk a z rozpočtu KSK 8 000 tis. Sk. Prvá etapa predstavuje rekonštrukciu strechy s výstavbou mezonetu. V súčasnosti prebieha príprava procesu verejného obstarávania na zabezpečenie zhotoviteľa tejto etapy stavby.

3.2 Rekonštrukcia Divíznej budovy Košice

Rekonštrukcia Divíznej budovy nebola súčasťou I. fázy projektu financovania zo zdrojov EIB. V predchádzajúcom období boli zo štátnej dotácie a rozpočtových zdrojov KSK prefinancované rekonštrukčné práce vo výške 75 927 tis. Sk. V súčasnosti pripravujeme podklady pre schválenie financovania v II. fáze Projektu EIB. Zámer je začať ďalšiu etapu rekonštrukcie Divíznej budovy v roku 2008 s predpokladaným rozpočtovým nákladom 55 000 tis. Sk.

4. Finančné aspekty realizácie projektu EIB

4.1 čerpanie úverových tranží

- **I. tranža úveru** bola čerpaná v 09/2007 vo výške 100 mil. Sk, čo je minimálna výška tranže. Úverové zdroje boli čerpané v mene Sk a úroková sadzba bola dohodnutá ako 3M BRIBOR znížený o 0,16 bodu, čo znamená výslednú úrokovú sadzbu 4,29 % p. a. Uvedenými zdrojmi bol financovaný nákup technologických zariadení pre SC KSK (10 ks sypačov) v sume 55 mil. SK. Ďalšie mechanizačné zariadenia v sume 2,5 mil. Sk sú určené na opravy ciest. V rámci tejto úverovej tranže boli tiež začaté rekonštrukcie škôl a školských zariadení, ktoré sú bližšie špecifikované v bodoch 2 a 3.
- **II. tranža úveru** bola čerpaná v 12/2007 vo výške 7 609 tis. EUR, čo v prepočte na SKK činí cca 255 mil. Sk. Úverové zdroje boli využité na úhradu prác a dodávok na vybraných 22 akciách cestnej infraštruktúry zaradených do Akčného plánu roku 2007. Stavby boli ukončené ku dňu 31. 10. 2007. Úroková sadzba dohodnutá pre túto tranžu úveru ako revidovateľná sadzba na obdobie 5 rokov (revisable rate) predstavuje výšku 4,194 % p. a., čo je v porovnaní s úrokovými sadzbami fixovanými na toto obdobie v SR (5,43 % podľa NBS) veľmi výhodná úroková sadzba.

Aj keď podmienky čerpania úveru EIB boli schválené Zastupiteľstvom KSK, čerpanie jednotlivých úverových tranží je ako čiastkové čerpanie úveru ešte

odsúhlasované aj zo strany hlavného kontrolóra KSK. Cieľom je spresnenie konkrétnej výšky úverového zaťaženia KSK a dodržania pravidiel používania návratných zdrojov financovania (§ 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

4.2 Riziká v oblasti financovania

Finančné aspekty čerpania úverových prostriedkov, PPP projektov, ale aj vlastných zdrojov na projekte financovania infraštruktúry KSK, vychádzajú z podmienok úverovej zmluvy a z plnenia tzv. „finančných kovenantov“. Dodržiavanie týchto podmienok financovania, ktoré sleduje aj EIB, je nutné pri čerpaní zdrojov zosúladiť s ďalšími aspektmi, počnúc prípravou projektov, zostavením súťažných podmienok pri verejnom obstarávaní, priebehom realizácie, dodržiavaním rozpočtových nákladov jednotlivých akcií a plnením harmonogramu implementácie celého projektu.

V priebehu roka 2007 sa vyskytli v tejto oblasti viaceré problémy, na odstránenie ktorých sa chceme zamerať v nasledujúcom období. Týkajú sa najmä týchto problémových oblastí:

- **Problém zosúladenia plánovaného čerpania jednotlivých úverových tranží s reálnymi termínmi ukončovania akcií** - vyplýva z podmienky stanovenej povinnou minimálnou výškou tranže 100 mil. Sk, resp. jej protihodnotou a zároveň obmedzením počtu jednotlivých tranží počas čerpania úveru. Tento fakt vytvára značný tlak na vzájomnú koordináciu vybraných akcií v priebehu realizácie stavieb termínov ich ukončenia.
- **Problém sledovania termínov vystavenia jednotlivých faktúr vzhľadom na možné kurzové výkyvy** - odráža kurzové pohyby SKK voči EUR a nutnosť zosúladenia termínov čerpania úveru s termínmi úhrad platieb pre jednotlivých zhotoviteľov.
- **Problém koordinácie potupu výstavby s ostatnými podmienkami čerpania úveru** – je výrazný vzhľadom na veľký rozsah akcií z rôznych odvetví, (doprava, školstvo, kultúra), s prihliadnutím na čerpanie iných zdrojov financovania (PPP, vlastné zdroje, fondy EÚ) a nutnosť sledovania aj ostatných – nefinančných podmienok (nakladanie s majetkom, sledovanie podielových ukazovateľov, dodržanie plánovaných termínov realizácie a i.).
- **Problém zvyšovania rozpočtových nákladov stavieb** spôsobený nárastom cien (7,4 % zvýšenie cien v ZoD oproti PD a cca 25 % oproti predpokladaným RN pri spracovaní projektu v roku 2006) ako aj zmenou technického riešenia stavby, čo môže spôsobiť prečerpanie plánovaných úverových rezerv.

Väčšina týchto problémov je riešiteľných za predpokladu striktného rešpektovania Akčného plánu na rok 2008 (príloha č. 2), ktorý je zostavený ako kontinuálny harmonogram úloh detailne rozpracovaných na obdobie roka 2008. Akčný plán obsahuje aj úlohy zabezpečujúce prípravu akcií plánovaných v roku 2009 a stanovuje konkrétne zodpovednosti za plnenie nefinančných kritérií, ktoré sú obsiahnuté v úverovej zmluve uzatvorenej s EIB.

5. Z á v e r

Prijatá koncepcia financovania infraštruktúry zo zdrojov EIB prináša viacero merateľných efektov , ktoré sa prejavujú hlavne v:

- **ekonomických prínosoch vyplývajúcich z realizácie stavieb dopravnej infraštruktúry v relatívne krátkom časovom horizonte, čo eliminuje ďalšie zvyšovanie rozpočtových nákladov stavieb z dôvodu neustáleho medziročného nárastu cien stavebných materiálov a energií** (najmä ak by sa stavby realizovali z vlastných zdrojov KSK v dlhšom časovom období),
- **zvýšení kvality ucelenej cestnej siete v regióne Košického samosprávneho kraja a dosiahnutí takmer 21,6 % ciest vo veľmi dobrom stave** (oproti podielu 0 % pri prevzatí ciest 1.1.2004 od štátu),
- **uvolnení vlastných zdrojov z rozpočtu KSK na realizáciu ostatných investičných akcií**, ktoré boli nahradené úverovými prostriedkami, s možnosťou alokácie vyššieho objemu prostriedkov na financovanie ďalších nevyhnutných investícií (doprava, zdravotníctvo, školstvo a sociálna oblasť),
- **dosiahnutí nižších úrokových nákladov v porovnaní s jestvujúcimi úrokmi na medzibankovom trhu v SR** (od 0,5 až do 1,2 % p.a.),
- **možnostiach vysokej flexibility podmienok čerpania úveru z EIB** (časovej aj objemovej), ktorá je výhodou najmä pri realizácii veľkého počtu stavieb akým je Projekt EIB.

Realizácia Projektu EIB si však na druhej strane vyžaduje vysokú náročnosť na koordináciu postupov vzhľadom na rozsah projektu a jeho synergické efekty. Nutnosť vzájomnej kooperácie medzi jednotlivými odbornými útvarmi KSK, SC KSK , ale aj s dodávateľským sektorom zostáva preto prioritou pri zabezpečovaní ďalšieho postupu implementácie projektu v roku 2008.

Vypracoval: Marta Vajkunyová, ved. ref. strategických investícií a financií
Ing. Alezárová Dana, odbor dopravy
Ing. Peter Restei, odbor dopravy
Ing. Ján Hučko, investičný odbor
Ing. Jana Murgašová, odbor školstva